

In Vallesan vul lubir la chatscha sin il luf

Moziun en il cussegl dals chantuns

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Il luf duai daventar in animal da chatscha. I saja forsà era da visar la convenziun da Berna per la protecziun d'animals. Quai pretenda il cusseglier dals chantuns René Imoberdorf. Damaun decida la chombra pitschna.** Imoberdorf vul far curtas cun il luf. Il Vallesan pretenda cun sia moziun ina midada da la lescha federala da chatscha. Lezza cuntegna ina glista da tuts animals, sin ils quals ins dastga far chatscha. Ils auters animals èn protegids. Il moziunari vul ch'il luf vegnia era sin la glista. Per il luf na duai valair nagin temp da protecziun sco per ils pli blers animals da chatscha. Ins duai pudair far l'entir onn chatscha sin el, sco sin chauns-fiergna, ursets americans, giats selvadis, corvs nairs, giazlas, sgragias u columbas da chasa selvas.

Pertge impunder tants daners?

La Svizra duai perfin disdir la convenziun da Berna sche las tractativas svizras d'adattar la convenziun pertutgant il luf na portan nagin resultat. La Svizra possia suenter la sortida gea puspè signar la convenziun, simplamain cun la resalva appartegnent il luf sco quai ch'i saja gia il cas tar 11 auters pajais.

Il luf chaschunia problems considerabels als purs ed als chatschadurs. Er en il turissem dettia quai difficultads cun ils chauns che protegian las nursas e che giappian sin viandants. I na saja era betg pussaivel da proteger dapertut las nursas, sco quai ch'in studi en il Vallais haja demussà.

En vista al grond dumber da lufs, oravant tut en l'ost da l'Europa, na saja quai betg chapibel pertge che la Svizra stoppia prender en cumpra tantas consequenzas negativas ed uschè autscusts.

Reacziun sin ils lufs dal Calanda

En la lescha da chatscha figureschian sulet dus mammals esters – chauns-fiergna ed ursets americans – ed il giat selvadi sco animals ch'ins dastgia chatschar sur onn, scriva il cussegl federal. Uschia veglian ins impedir che quests animals esters sa derasian en Svizra. In animal anc rar ed indigen sco il luf na possian ins betg metter a pèr cun quests animals.

En sia resposta a la moziun conceda il cussegl federal dentant era ch'ins ha stuì adattar pliras giadas la lescha ed il concept al svilup entras l'arrivada dal luf. «Avant trais onns ha i dà en Svizra l'emprima rotscha da lufs. Sco reacziun sin questa situaziun ha il cussegl federal puspè revedi il 2012 l'ordinaziun da chatscha.» Ed era l'onni passà è l'ordinaziun anc ina giada vegnida adattada. Perquai propona la regenza al cussegl dals chantuns da refusar la moziun dad Imoberdorf.